

Carmina Burana az Erkel Színházban

Fantasztikus látvány, lenyűgöző technológia

A Carmina Burana a világon először volt hallható az eredeti Orff-elképzelés szerinti színpadi produkcióként. A Magyar Állami Operaház megrendelésére és a Freelusion együttműködésével a világon először sikerült magas színvonalú, 3D-s vizualitással és élő zenével kísért produkcióként színpadra vinni Carl Orff legendás művét. Az Erkel Színházban bemutatott különleges előadás-sorozat olyan, nem szokványos kellékeket követelt meg, mint a Magyarországon egyedülálló, ezüsttel átszőtt tüll vetítőháló és egy, külön erre az előadásra fejlesztett program.

Az előadás technikai háttéréről Resz Miklóst, a Magyar Állami Operaház szcenikai vezetőjét és Török Dávidot, a vetítés tervezéséért és kivitelezéséért felelő Freelusion¹ nemzetközileg elismert video mapping szakemberét kérdeztük.

Zászkaliczky Ágnes festő- és orgonaművész, Kőnyű Attila forgatókönyvíró és Bogányi Tibor karmester koncepciója alapján állt össze az előadás látványvilága. Elsőre mennyire tűnt kivitelezhetőnek az elképzelés?

R.M.: A tervek meglátva rögtön látszott, hogy egy rendhagyó, újszerű előadást hozunk létre. Természetesen ez plusz kockázatokat hordoz magában, hiszen, amikor elhagyjuk a kitaposott ösvényt, kevésbé támaszkodhatunk az évek során megszerzett tapasztalatainkra. Viszont a fantasztikus végeredmény legitimálta az előzetes elvárásokat.

Mennyire volt gördülékeny a közös munka a Freelusion csapatával?

R.M.: Teljes mértékben. Az általuk megálmodott látványvilág megvalósításának érdekében nyitottak voltak a konzultációra, figyelembe vették javaslataimat. Professzionális volt a teljes munkafolyamat.

Milyen nehézséget okozott a kórus, a táncosok és a vetítés összehangolása?

T.D.: Ahhoz, hogy meg tudjuk csinálni ezt az előadást, jól kellett ismernünk a darabokat. Minden egyes jelenetet be kellett gyakorolni,

mert különböző hangeffekthez különböző animációkat kellett gyártani. Nagyon kellett figyelniük a karmestert és a zenét, hogy tudjuk, melyik pillanatban melyik animációt kell nekünk lejátszani.

Miért jelentett ez más jellegű, illetve nagyobb kihívást, mint a korábbi munkák?

T.D.: Ez volt az első olyan, hogy nem egy meglévő zenére dolgoztunk, tehát, hogy interaktívan működött a vetítés és a zene együtt. A korábbi produkcióinknál úgy csináltuk, hogy megvoltak előre a mozdulatok, akár egy táncos

¹ A Freelusion Dance Company, a világ legtapasztaltabb és legnagyobb háromdimenziós látvány- és táncársulata, 2009-ben indult újjára Magyarországon. Azóta hat kontinensen, több mint 50 országban bűvölték el a közönséget semmihez nem hasonlítható előadásaikkal. A produkcióiban a fényvetítést (video mapping) és a táncot egyesítő csapat a Britain's Got Talenten és az America's Got Talenten látott sikeres szerepléseken kívül számos Las Vegas-i szuperprodukcióban szerepelt. Előadásaikat 20 vizuális művész és specialista, több mint két évtizedes tapasztalattal hozza létre lélegzetelállító trükkjeivel.

produkciónál. A Carmina Buranában voltak olyan jelenetek, amikor táncosok is voltak a színpadon, és ezeket szintén más technikával oldottuk meg, tehát nem előre vettük fel a táncot és készítettük az animációt. Kifejlesztettünk egy szoftvert, ami lehetővé tette, hogy a táncosok mozgását kövesse le az animáció, és ez is egy ilyen nagyobb kihívás volt, ilyet sem csináltunk előtte.

Milyen különleges eszközökre volt szükség a rendhagyó látványvilág megteremtéséhez?

R.M.: Több ilyen is volt. Az egyik egy stilizált lótszvirág, amelynek 22 beépített villanymotor segítségével lehet távolról nyitni és zárni az összes szirmát. A másik egy idáig számunkra is csak a Gerriets katalógusából ismert, a Gép-bér-Színpad Kft. által forgalmazott Metallic Bobbinet túll.

T.D.: Az ezüstsálakkal átszőtt tüllháló megfelelő fényviszonyok mellett azt a hatást kelti, mintha ott se lenne, ad egy holografikus hatást a vetítésnek. Ezért volt ilyen látványos az egész vetítés. Vannak olyan vetítőhálók, amiben nincs ezüstszál. Azokon is látszik a vetítés, viszont nem ennyire jól, nem ennyire fényesen.

R.M.: Olyan anyagot kerestünk, amely a tüll kedvező tulajdonságait megtartva képes megfelelni a vetítés által támasztott magas minőségi elvárásoknak is. Kevés anyag képes erre, ennyire kompromisszummentesen. Miközben a vetített kép élesen, színgazdagon jelenik meg rajta, amikor a dramaturgia azt kívánja, teljesen áttetsző, szinte eltűnik, teret adva a mögöttes zajló játéknak.

T.D.: Amitől ugye látványos lesz a show, az maga a vetítés. Ehhez nagy teljesítményű projektorokat használtunk, de a táncosok mozgásának lekövetéséhez szükségünk volt egy plusz kamerára, ami a táncteret figyeli. Kellott egy infravető, ami azokat az infraszugarakat vetítette a színpad felé, amiket aztán a táncosok kezén levő karperecek visszavertek. A beérkező jeleket feldolgozta a számítógép, és így tudtuk lekövetni a táncosok mozgását.

Minden előadás telt házas volt, a közönség részéről egyértelmű volt a visszajelzés. Mennyire érzi úgy, hogy sikerült megvalósítani az eredeti elképzelést? Vagy túlszárnyalta a saját várakozásait?

T.D.: Sokkal jobb volt az, amit láttam, mint amire számítottam. Más látni az animációkat készítés közben monitoron, mint élőben, amikor egy hatalmas felületen jelenik meg az, ami korábban egy jóval kisebb digitális felületen volt csak látható.

Hogy érzik, sikerült maradéktalanul megfelelni a szerző eredeti elképzelésének?

R.M.: A kedvező nézői fogadtatás, a nagy siker miatt egy plusz előadást is be kellett illeszteni az

őszi műsorba. Úgy gondolom, ez egy elég erős pozitív visszajelzés mindannyiunk számára.

T.D.: Azt gondolom, hogy mindenképp nyújtottunk egy olyan plusz élményt, ami valószínűleg tetszett volna Carl Orffnak.